

ANALIZA STANJA - OBČINA RADOVLJICA

Kazalo

UVOD.....	3
1. del: VPLIVI TURIZMA NA VIRE V DESTINACIJI.....	5
1.1 NARAVA IN OKOLJE	5
1.1.1 ZAVAROVANA OBMOČJA IN BIOTSKA RAZNOVRSTNOST	5
1.1.2 HIDROLOGIJA IN GEOLOGIJA	6
1.1.3 POKRAJINA IN RAZGLEDI.....	14
1.1.4 HRUP IN OSVETLITEV	18
1.1.5 KAKOVOST ZRAKA IN PROMET.....	20
1.2 KULTURA	24
1.3 SOCIALNO-EKONOMSKI IN SOCIOKULTURNI VIRI.....	30
1.3.1 LOKALNO PREBIVALSTVO.....	30
1.3.2 ZASEBNI SEKTOR IN LOKALNO GOSPODARSTVO	32
1.3.3 JAVNI SEKTOR.....	35
2. del: RAZVOJ, KI VPLIVA NA TURIZEM DESTINACIJE.....	36
2.1 OKOLJSKA TVEGANJA	36
2.2 NEVARNOST NARAVNIH NESREČ	36
2.3 PODNEBNE SPREMEMBE	38
2.4 TVEGANJA ZA ZDRAVJE IN VARNOST	39
2.5 PROSTORSKI RAZVOJ.....	40

UVOD

Občina Radovljica upošteva pri pripravi svojih aktov - prostorskih, okoljskih in drugih aktov, ki urejajo predvsem varstvo naravne in kulturne dediščine ter varstvo vodnih in drugih virov

NASLEDNJO ZAKONODAJO IN PREDPISE

- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 41/04, 39/06 - UPB, 70/08, 108/09)
- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2, Ur. l. RS, št. 61/17)
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur.l. RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16)
- Gradbeni zakon (Ur.l.RS, št. 61/17 in 72/17 - popr.)
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93 in spremembe)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 in spremembe)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08 in spremembe)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 in spremembe)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 in spremembe)
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l.RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)
- Uredba o razvrščanju objektov (Ur.l.RS, št., 37/18)
- Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Ur. l. RS, št. 36/18 in 51/18 – popr.)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravice v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija), (Ur.l. RS Mednarodne pogodbe, št. 17/04)
- Direktiva 2001/42/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27.6.2001, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 9/09)
- Drugi zakoni in podzakonski akti

TER PROGRAME IN PROSTORSKE AKTE

- Razvojni program občine Radovljica do leta 2020, junij 2010,
- Odlok o Prostorskem redu občine Radovljica (DN UO, št. 159/2012 in spremembe)
- Odlok o Strategiji prostorskega razvoja občine Radovljica z urbanistično zasnovo Radovljica – Lesce (DN UO, št. 159/2012)

Občina ima sprejet strateški del prostorskega razvoja občine, s katerim so v občini določeni cilji prostorskega razvoja občine upoštevajoč varovanje dediščine in okolja ter je pripravljen na podlagi strokovnih podlag, raziskav, analiz in študij za celovito urejanje prostora in izdelavo prostorskih izvedbenih aktov, ki obsegajo analize stanja in razvojnih možnosti, preverjanje okoljske sprejemljivosti ter usmeritve za prostorski razvoj dejavnosti na posameznih območjih.

Izdelani so urbanistični načrti in druge strokovne podlage za celovito načrtovanje razvoja urbanih središč, predvsem za: somestje Radovljica - Lesce, Begunje, Brezje – Črnivec, Kropa, Kamna Gorica. Pripravljajo se strokovne podlage za celovito načrtovanje razvoja in varstva krajinskih območij, predvsem za Lipniško dolino, dolino Drage in območja ob Savi, tudi v sodelovanju s sosednjima občinama Bled in Žirovnica, pripravljeni so bili programi celostnega razvoja podeželja, za prostorski in razvojni programi posameznih lokalnih središč, prostorske in razvojne preveritve za kompleksnejša območja, ki se urejajo z OPPN, predvsem za projekt splošne regijske bolnice, ALC Lesce, širše turistično rekreacijsko območje Šobec – Mivka – Hipodrom – Pod Golfom, prostorska preveritev in usmeritev za postavitev reklamnih panojev na območju občine in podobno.

Poselitev se usmerja tako, da se zagotavlja kakovost bivanja, racionalna raba prostora in komunalno urejanje, da se preprečuje stihijska razpršena gradnja, da se zagotovi prostorske možnosti za razvoj različnih dejavnosti v naseljih, da se omogoči delovanje kmetij (tudi s preselitvami iz vaških središč na obrobja), da se ohranja kakovostna razmerja med grajenim in odprtim prostorom ter tipologija naselij.

V postopkih sprejemanja krovnih prostorskih aktov se preverijo površine nezazidanih stavbnih zemljišč oz. razpoložljivih zemljišč za gradnjo. Občina stalno ureja in pridobiva zemljišča za urejanje javnega dobra, izvaja se komunalno opremljanje stavbnih zemljišč.

Zagotavlja se vire financiranja za izdelavo potrebne dokumentacije, izgradnjo in posodobitev infrastrukture ter za izvajanje posameznih prostorskih ureditev.

Izdelal se je in posodablja se energetski koncept občine in pripravlja se področne operativne razvojne programe za oskrbo z vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter ravnanje z odpadki.

Na področju prometa se zagotavlja redno spremljanje stanja lokalnih cest ter njihovo vzdrževanje in preurejanje, stremi se za zagotavljanje rednih linij javnega prometa in drugih ustreznih rešitev v obmejnih in težje dostopnih območjih, z rednimi in investicijskimi nalogami se zagotavlja standarde večje varnosti za pešce in druge oblike nemotoriziranega prometa, umirjanje prometa v vaških naseljih in lokalnih središčih ter drugih večjih naseljih, načrtuje in dograjuje se kolesarsko omrežje, pridobivajo se zemljišča, ki so potrebna za prometno urejanje, pripravljajo se prometne študije in druge strokovne podlage za načrtovanje prometne infrastrukture.

Redno se pripravlja lokalne sektorske strategije, programe in projekte (npr. kultura, šport in rekreacija, vzgoja in izobraževanje, stanovanja, promet, turizem, varstvo okolja idr.) in se jih vključuje v pripravo prostorskih aktov in razvojni program.

Občina predvsem v okviru skupnosti in združenj sodeluje pri pripravi državnih in regionalnih sektorskih strategij, programov in projektov, ki z razvojem vplivajo na krajino in infrastrukturo (turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, upravljanje z vodami, pridobivanje mineralnih surovin, varstvo kulturne dediščine, varstvo narave, varstvo okolja, promet, energetika, ravnanje z odpadki, oskrba z vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda idr.).

Sprejete občinske prostorske akte se upošteva pri pripravi občinskih sektorskih strategij, programov in projektov tako, da so usklajeni s prostorskimi akti. Skladno z veljavno zakonodajo in predpisi se omogoča nadzor nad rabo prostora in izvajanje sankcij za neupoštevanje določil, predpisanih v prostorskih in drugih aktih.

1. del: VPLIVI TURIZMA NA VIRE V DESTINACIJI

1.1 NARAVA IN OKOLJE

1.1.1 ZAVAROVANA OBMOČJA IN BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

PRILOGA 1

VPLIVI TURIZMA NA ZAVAROVANA OBMOČJA IN BIOTSKO RAZNOVRSTNOST

POZITIVNI VPLIVI:

- ozaveščanje turistov/obiskovalcev o biotski raznovrstnosti, dvigovanje zavedanja o pomenu varstva narave za človeka, učenje za prihodne rodove, turizem pospeši ukrepanje lokalnih skupnosti, krepi zavedanje lokalne skupnosti, spreminja ustaljene (lahko tudi slabe navade) lokalnih prebivalcev
- zavarovana območja namenjena turizmu se upravlja s posebno skrbnostjo
- promocija območij prispeva tudi k osveščanju o pomenu le teh za človeka/okolje
- sobivanje turizma in obiskovalcev prinaša tudi višje stopnje zaščite
- razvoj turizma prinaša strateške določitve kje se območje odpira obiskovalcem in kje ne, kar pomeni, da se glede na to tudi sprejemajo akcijski načrti
- pestra biotska raznovrstnost v rekah in njihovi okolici - za ljubitelje narave, sproščujočih sprehodov in kolesarje
- reke oz. vodotoki na območju so naravne vrednote, ki se z razvojem turizma še bolje ščitijo, sprejemajo se ukrepi za ohranjanje, opazovanje rastlinstva in živali - prispevek lokalnega prebivalstva k spoštovanju narave;

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični sicer pa na negativne vplive dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- hrup in vznemirjanje živali
- onesnaževanje območij
- krčenje življenjskega prostora nekaterim vrstam živali

1.1.2 HIDROLOGIJA IN GEOLOGIJA

A. HIDROLOGIJA

Oskrba z vodo

Poselitvena območja v občini Radovljica so sorazmerno dobro pokrita z javnim vodovodnim omrežjem. Za preskrbo prebivalcev s pitno vodo se zagotovi stalen vir zdravstveno ustrezne vode, ki je javni vodovod. Če priključitev na javni vodovod ni možna, npr. na poselitveno dislociranih območjih, se lahko oskrba s pitno vodo zagotavlja tudi iz zasebnih vodovodov, če je voda zdravstveno ustrezna. Dovoz vode z gasilci je dovoljen le v izrednih situacijah.

Javno vodovodno omrežje se poveže v celovit sistem.

Na območju občine Radovljica je osem javnih vodovodnih sistemov:

- vodovod Radovljica in vodovod Radovna - Bled - Lesce se nahajata na levem bregu Save in sta med seboj povezana, vendar zaradi različnih tlakov ni mogoče optimalno upravljanje sistema.
- vodovod Kropa – Kamna Gorica in vodovod Otoče sta med seboj povezana,
- vodovod Lancovo (rezervoar Sp. Lancovo) je povezan z vodovodom Radovljica na levem bregu Save.
- vodovod Ovsišje – Podnart, vodovod Zaloše in vodovod Dobravica so samostojni vodovodni sistemi odvisni od lastnih vodnih virov.

S povezavo javnih vodovodnih omrežij v celovit centralni vodovodni sistem se poveča varnost oskrbe z vodo, saj je mogoče bolje izkoristiti vodne vire z boljšo kvaliteto vode (Ovčja jama) oz. se lahko posamezne vode vire ob morebitni kontaminaciji izklopi iz sistema. V občini Radovljica se načrtuje centralni vodovodni sistem po projektu Študija oskrbe Občine Radovljica s pitno vodo, Hidrosvet d.o.o., št. projekta 112/02, julij 2002. Po tem projektu magistralno vodovodno omrežje zajema vodovode od zajetja Ovčja jama do predvidenih protiležnih vodohranov nad Lancovim in Kropo in se zaključi v krožno povezavo - zanko magistralnega vodovoda: Ledevnica – Črnivec – Dobro polje – Posavec - Srednja Dobrava - Kropa – Lancovo – Radovljica - Ledevnica. Na omenjen vodovodni sistem se priključijo vsa naselja, ki ležijo južno od naselja Hlebce in Nova vas (vodohran Ledevnica). Za Podgoro se izvede lastni vodovodni sistem v višji tlačni coni, ki se napaja iz vodnih zajetij nad Begunjami.

Na celotnem območju se izvede obnova obstoječega vodovodnega omrežja. Posamezni lokalni sistemi se vključijo v centralni vodovodni sistem ali pa se zanje zagotovi kvalificiranega upravljavca. Ob upoštevanju značilne razpršene gradnje je možno v oddaljenih naseljih zagotoviti vodooskrbo tudi iz individualnih sistemov, vendar se take sisteme vključi v sistem javne oskrbe v smislu zagotavljanja in dobavljanja pitne vode ter zagotavljanja minimalnih tehnično higienskih pogojev. Spodbuja se uporaba kapnice, na primer za zalivanje vrtov.

Odvajanje odpadnih voda

Kanalizacijski sistem v občini je delno zgrajen. V Radovljici je zgrajena centralna čistilna naprava z zmogljivostjo 17.320 PE (populacijskih enot) in pokriva 80 % občine. Sistematično se načrtujejo kanalizacijska omrežja v naseljih, katera še nimajo kanalizacijskega omrežja, ter povezave med naselji in ČN. Projekti se bodo izvajali v skladu z državnim operativnim programom in prioritetami občine.

Sočasno z gradnjo primarnih kanalov bodo načrtovana in izgrajena tudi sekundarna omrežja za naselja, ki jih povezujejo prej navedeni primarni kanali. Večina ostalih naselij bo urejena z individualnimi čistilnimi napravami oz. v manjši meri z manjšimi lokalnimi čistilnimi napravami.

Odvajanje in čiščenje odpadne vode je urejeno v 14 od skupno 52 naselij v občini Radovljica. 12 naselij je povezanih v skupno javno kanalizacijsko omrežje za odvajanje odpadne vode, ki odvaja odpadno vodo na čistilno napravo Radovljica. Na čistilno napravo Radovljica se odvajajo tudi odpadne vode iz občine Žirovnica (iz naselij Smokuč, Rodine in Doslovče). Naselje Posavec ima javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi s čistilno napravo v naselju Posavec, ki jo je potrebno rekonstruirati. Naselje Ljubno ima lokalno kanalizacijsko omrežje, ki je v upravljanju krajevne skupnosti. Voda se brez predhodnega čiščenja odvaja v reko Savo. V naseljih, kjer ni urejeno odvajanje odpadnih vod, se odpadne vode izpuščajo nekontrolirano v površinske odvodnike ali ponikajo v podtalje (greznice).

Glede na zahteve državnega operativnega programa za odvajanje in čiščenje odpadne vode mora Občina Radovljica zagotoviti izgradnjo kanalizacijskega omrežja v naseljih Radovljica, Begunje, Lesce, Nova vas pri Lescah, Poljče, Zapuže, Zgoša, Vrbnje, Lancovo, Brezje, Kamna Gorica, Kropa, Ljubno in Mošnje.

V občini Radovljica je zasnovan centralni kanalizacijski sistem za naselja Radovljica, Lesce, Begunje, Studenčice, Hraše, Hlebce, Poljče, Zgoša, Zapuže, Nova vas, Vrbnje, Gorica, na katerega se priključi še naselje Lancovo. Centralni kanalizacijski sistem se zaključi s CČN Radovljica. Na območju Kroke, Kamne gorice, Lipnice, Brezovice, Zgornje Dobrave, Srednje Dobrave in Spodnje Dobrave je načrtovana gradnja kanalizacijskega sistema s ČN Kropa. Na območju naselij Posavec in Ljubno se obstoječa kanalizacijska sistema združita v enoten kanalizacijski sistem z novo ČN Posavec, na katero se priključijo še naselja Brezje, Črnivec, Dvorska vas, Spodnji Otok, Zgornji Otok, Mošnje, Noše in Dobro Polje. Na širšem območju naselja Podnart je načrtovana gradnja kanalizacijskega sistema s ČN Podnart. Vsi lokalni sistemi morajo imeti kvalificiranega upravljavca, praviloma istega kot za centralni sistem. Za vsa ostala območja se predvideva uporaba individualnih sistemov odvajanja in čiščenja odpadne vode. Zanje se zagotovi ustrezno evidenco ter stalni nadzor. Praznjenje blata iz greznice in malih čistilnih naprav se izvaja na CČN Radovljica.

Površinske vode

Na ekološko pomembnih območjih Sava Bohinjka in Sava Dolinka – širše območje sotočja in Sava od Radovljice do Kranja s sotočjem Tržišče Bistrice je treba pri posegih upoštevati naslednje pogoje:

- v strugo in brežine se ne posega,
- ohranja naj se sklenjena obrežna vegetacija,
- iz prodišč naj se ne odzema voda, ohranja naj se naravna dinamika spreminjanja prodišč,
- rekreacijske dejavnosti na vodotokih naj bodo regulirane: urejena vstopna in izstopna mesta,
- vodnogospodarske ureditve naj se izvajajo le če gre za nujne intervencije, naj bodo sonaravne, izvedene tako, da ustvarjajo nove, vodni favni primerne, življenjske prostore.

Varstvo virov pitne vode

Na območju občine Radovljica se nahaja veliko število vodnih virov, ki pa so pogosto manjših kapacitet oziroma nezadostne kvalitete. Količinsko je glavni vodni vir na levem bregu Save drenajno zajetje Draga, ki ima kapaciteto 75 l/s, vendar se lahko zgodi, da je v neugodnih razmerah potrebno izključiti umetno bogatenje podtalnice. Opustitev umetnega bogatenja v 2-3 dneh zmanjša kapaciteto vira za polovico. Vodovodni sistemi na desnem bregu Save razpolagajo z bolj problematičnimi vodnimi viri, problem predstavlja predvsem kvaliteta kraških izvirov (Kroparica, Špik, Črni potok), ki pa so količinsko najizdatnejši. Na območju občine Radovljica je tako ca 20 vodnih virov, od tega jih je 7 trenutno v uporabi (Draga, Kamen, Mravljinec za vodooskrbni sistem Radovljica – Lesce – Begunje, Babji mlin za vodooskrbni sistem Ovsiške – Podnart, Kroparica za vodooskrbni sistem Kropa – Kamna Gorica, ter Dobravica in Zaloše za pripadajoča lokalna vodovodna sistema), ostali pa so v rezervi oz. v mirovanju. Količinsko in kvalitativno vsi vodni viri v občini praviloma zadoščajo za samooskrbo s pitno vodo v občini. Skrbeti je treba za varstvo, nadzor in sanacijo vodnih virov in spodbujati racionalno rabo pitne vode.

Najkakovostnejši vodni vir za oskrbo občine Radovljica je vodni vir Ovčja jama v Radovni, ki se nahaja na območju občine Gorje. Zajetje ima neoporečno vodo in zadostne kapacitete za kritje današnjih in bodočih potreb občine Radovljica po vodi, vendar stanje izgrajenosti vodovodnega omrežja ne omogoča dobave kvalitetne vode vsem porabnikom.

Z dograditvijo centralnega vodovodnega sistema se vodne vire optimalno izkoristi tako, da se v vodooskrbo vključi vodna vira najboljše kvalitete Ovčja jama in Draga. Ostale vodne vire se konzervira in ohrani v uporabnem stanju, s čimer se ohranja možnost samooskrbe občine Radovljica iz lastnih vodnih virov. Upošteva se varstvene zaščite obstoječih virov. Z državo se dogovori o zaščiti nezaščitenih vodnih virov in o skrbi za zaščito vseh vodnih virov.

Okoljski cilji plana in kazalci – kakovost voda

Poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja. V vodovarstvenih pasovih so dovoljeni le posegi v skladu s predpisi s področja zavarovanja virov pitne vode. Odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v površinske in podzemne vode in odvzem toplote iz površinskih in podzemnih voda je dovoljeno samo na način in pod pogoji, ki jih določa zakon in predpisi na področju varstva okolja. Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano. Odvajanje odpadnih voda v naravna jezera, ribnike, mlake in druge naravne vodne zbiralnike, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, in v vodne zbiralnike, ki so nastali zaradi izkoriščanja mineralnih surovin ali drugih podobnih posegov, in so v stiku s podzemno vodo, je prepovedano. Odvzemanje naplavin je dovoljeno le v obsegu in na način, ki bistveno ne spreminja naravnih procesov, ne ruši naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ali ne pospešuje škodljivega delovanja voda. Na območju kopalnih voda je prepovedano načrtovati dejavnosti, ki bo lahko poslabšale kakovost kopalnih voda in onemogočile dostop do kopališča. Na vodnem in priobalnem zemljišču je prepovedano odlaganje odpadkov. Na priobalnem zemljišču je prepovedano gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin.

B. GEOLOGIJA

Relief in geološka sestava – tla

Radovljiska ravnina je imenovana tudi Dežela. Skupaj z Blejskim kotom ustvarja eno najlepših in najslikovitejših okolij. Dežela se razprostira med verigo visokih gora na severu in dolino reke Save na jugu. Je del Ljubljanske kotline, ki se tu razširi in ustvari zeleno ploščad, ki z vsake točke ponuja pogled na Triglav v objemu Julijskih Alp na eni strani in mogočni Stol v verigi Karavank na drugi strani.

Po ravnini kot razmetani ležijo majhni grički – morenski nasipi ledenikov. Pri Radovljici sta taka primera naravna spomenika Voljčev hrib in Obla gorica. Manjši morenski nasipi so še ob vaseh Hraše in Hlebce pri Lescah.

<https://www.radolca.si/sl/znamenitosti/narava/radovljiska-dezela>

Radovljiska kotlina je del Ljubljanske kotline, ki je tektonska udorina, ki na severu meji na Alpske pokrajine (Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe), na zahodu na Škofjeloško in Polhograjsko hribovje, na vzhodu na Posavsko hribovje in na jugu na Dinarskokraške pokrajine. Na območje Ljubljanske kotline se stekajo reke iz Alpskih (Sava, Tržiška Bistrica, Kokra, Kamniška Bistrica...), Predalpskih in Dinarskokraških pokrajin. Te reke so v kotlini odložile debele plasti usedlin - sedimentov (prod, pesek, konglomerat, breča), v katere so v času menjave ledenih in medledenih dob vrezale široke rečne terase.

<https://eucbeniki.sio.si/geo9/2648/index4.html>

Že ob nastopu kvartarja so se iznad Blejsko-Radovljiške kotline dvigale osrednje Karavanke (Stol 2236 m, Košuta 2133 m), zahodni najnižji del Kamniških Alp (Dobrča 1634 m, Pleče 1131 m), pa tudi najveličastnejši del vzhodnih Julijskih Alp, ki se vije v loku, izbočenem proti zahodu iznad Vrat, Kota in Krme prek Triglava (2863 m), sklopa okrog Hribaric, Komenskega pogorja ter spodnjih Bohinjskih gora vse do Ratitovca (1678 m).

V objemu tega najvišjega alpskega sveta so se v različnih višinah ohranili ostanki številnih terciarnih uravnav, ki dosežejo v Pokljuki, Jelovici in Mežakli največji obseg. Dno Blejsko-Radovljiške kotline je bilo na začetku kvartarja v višini okrog 600 m oziroma kar 150-200 m nad današnjo ravnico ob Savi. Ustrezno plitveje pa so bile zajedene tudi doline Save Dolinke, Radovne in Save Bohinjke, pa tudi kasneje močno razširjena in poglobljena alpska globel Bohinj.

Zaradi takih orografskih razmer so se v obdobjih močnih ohladitev v kvartarju na visokih kraških planotah okrog Triglava in v zaledju Bohinja, v Karavankah in Kamniških Alpah nakopičile velikanske količine ledu in se stekale v doline. Še posebej obsežen je bil bohinjski ledenik, ki je segel prek Bohinja po dolini Save Bohinjke navzdol proti Bledu. Izpolnjeval je še vso Blejsko-Radovljiško kotlino in segel ob svojem največjem obsegu do Vintgarja, Žirovnice, Begunj in še čez današnjo Radovljico vse do Kamne Gorice. Iz tesne doline Save Bohinjke, v kateri je bilo ledu še čez 800 m na debelo, so ledene gmote segle tudi na Pokljuko proti Mrzlemu studencu, v smeri proti jugu pa so se raztekle čez Jelovico proti Bači, nadalje prek Soriške planine na Sorico in prek Rovtarice v zgornji del doline Češnjice, pritoka Selščice. Na Pokljuko in proti Blejsko-Radovljiški kotlini so segli ledeniki tudi s Pokljuškega grebena ter po dolini Radovne in Save Dolinke. Krajši ledenik je zapolnjeval tudi zgornji del doline Završnice in Tržiške Bistrice, kjer je ob svojem največjem obsegu segel še čez Tržič in se končal med Bistrico in Ročevnico.

Za današnjo podobo Blejsko-Radovljiske kotline pa je bilo nadvse pomembno tudi obdobje po višku würmske ledene dobe (pred okoli 70.000 leti), ko se je pričel bohinjski ledenik odtod umikati.

Čisto poseben razvoj je v kvartarju doživiljal tedaj nepoleden svet. Tu še posebej mislimo na zelo strma, nad Blejsko-Radovljisko kotlino dvigajoča se pobočja Kamniških Alp (Peči, Smokuški vrh, Dobrča, Storžič) in Karavank (Stol, Košuta) na eni ter Julijskih Alp z Jelovico na drugi strani. Raziskave so pokazale, da se je ob vsakokratni poledenitvi zaradi zelo nizkih temperatur in ustreznih eksogenih procesov gozd povsem umaknil s teh območij. Prišlo je do močnega mehničnega razpadanja kamnin in do nastanka debelih plasti apniškega in dolomitnega drobirja. Z njim so na debelo pokrita južna pobočja pod Pečmi, pod Dobrčo in Storžičevo skupino, pa tudi ustrezna nižja pobočja Jelovice na nasprotni strani Ljubljanske kotline.

Tako kot ob rekah, ki pritekajo izpod ledenikov, ugotavljamo tudi ob potokih v tedaj nepoledenem svetu nad würmsko teraso še tri ali štiri genetsko povsem podobne terase, ki so nastale ob menjavi ledenodobnih nasipanj ter toplodobnih poglobitev dolin. Tako kot glaciofluvialne terase se tudi te zajedajo v živoskalno podlago, pokriva pa jih boljše ali slabše ohranjena fluviooperiglacialna prodna nasutina.

<https://www.radovljica.si/obcinskevsebine/199>

Pedološke značilnosti tal

Radovljiska kotlina je del Ljubljanske kotline, ki s svojim severozahodnim koncem prehaja med Alpe. Ljubljanska kotlina je največja ravnina v Sloveniji. Zaradi tektonskega ugrezanja v geološki preteklosti je postala pomembno sotočje alpskih in predalpskih rek. Pri Radovljici je sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke. Reke so v ledeni dobi nasule v kotlini plodno prst. Zaradi zmerne nadmorske višine uspevajo vse poljščine, kar je omogočalo gosto poselitev že v preteklosti.

Ker se je Ljubljanska kotlina v mlajši dobi pogrezala ali zaostajala v dvigovanju za goratim obodom, priteguje iz široke okolice številne reke. Te so, izdolble globoke doline in s tem kotlino prometno odprle na vse strani, razen proti severu, kjer so visokogorske Karavanke.

Razlike so velike že v kulturni pokrajini Ljubljanske kotline, ker imajo nekateri deli mnogo več gozda kot drugi. Te razlike so delno pogojene s kvartarnim dogajanjem. Starejše kvartarne naplavine, sprijete v konglomerat, prevladujejo predvsem v srednjem delu kotline. V severozahodnem in jugovzhodnem delu prevladujejo mlajše pleistocenske kamnine in na Ljubljanskem barju celo holocen. V vsej Deželi in v Blejskem kotu prevladuje mlajši prod predvsem zato, ker je starejše naplavine preplaval ledeniški prod zadnje ledene dobe.

https://sl.wikipedia.org/wiki/Ljubljanska_kotlina

Degradacija tal – onesnaženost tal

Pri načrtovanju posegov v prostor je treba upoštevati pogoje, usmeritve in priporočila za varstvo zavarovanih območij, posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000), naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, navedene v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za Prostorski red Občine Radovljica« (ZRSVN, OE Kranj, januar 2006), ki se hranijo na sedežu občine Radovljica. Ob gradnji na območju pričakovanih naravnih vrednot je treba po predhodnem dogovoru s pristojnim zavodom za varstvo narave omogočiti spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških ter podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Poplavna območja in plazovi

V skladu z najnovejšimi usmeritvami države na področju varstva pred vodami in na področju varstva pred plazovi je občina dolžna zagotavljati temeljne dokumente, ki urejajo ta področja. Zato sta v razvojni program vključeni študiji poplavne in erozijske ogroženosti. Ta dva dokumenta sta tudi podlaga za pripravo temeljnih prostorskih dokumentov občine, saj država ne bo več prevzemala plačil odškodnin v primeru elementarnih nesreč, če bo občina dopuščala gradnjo v poplavnih in erozijskih območjih. V poglavje je vključeno tudi nekaj operativnih nalog na najbolj perečih lokacijah v občini. Med naloge je vključeno tudi vzdrževanje rak, ki se šteje za umetni vodotok, njihovo vzdrževanje pa je v pristojnosti občine. Prav tako je v novi pristojnosti občine tudi vzdrževanje dela priobalnih zemljišč, zato je v razvojni program vključena tudi ta obveznost.

Na ekološko pomembnih območjih Sava Bohinjka in Sava Dolinka – širše območje sotočja (25300) in Sava od Radovljice do Kranja s sotočjem Tržišče Bistrice (25400) je treba pri posegih upoštevati naslednje pogoje:

- v strugo in brežine se ne posega,
- ohranja naj se sklenjena obrežna vegetacija,
- iz prodišč naj se ne odvzema voda, ohranja naj se naravna dinamika spreminjanja prodišč,
- rekreacijske dejavnosti na vodotokih naj bodo regulirane: urejena vstopna in izstopna mesta,
- vodnogospodarske ureditve naj se izvajajo le če gre za nujne intervencije, naj bodo sonaravne, izvedene tako, da ustvarjajo nove, vodni favni primerne, življenjske prostore.

Zaraščanje

Gozdovi se ohranjajo kot naravni vir in naravno bogastvo. Na območjih, kjer zaraščanje pomeni izgubo prepoznavnih kulturnih sestavin krajine, predvsem na območjih Gorenjskih Dobrav, Lipniško-Kroparskih Dobrav in na območjih pod Jelovico, se ohranja kmetijsko rabo in omejuje zaraščanje. Na območjih Jelovice in Karavank se ohranjajo sklenjeni gozdovi.

Ohranja se tradicionalna podoba naselij in kulturne krajine, s preprečevanjem zaraščanja travniških površin in obnovo travniških visokodebelnih sadovnjakov. Preprečuje se zaraščanje celkov, povsod tam, kjer je to gospodarsko sprejemljivo in hkrati potrebno z vidika ohranjanja celovite podobe krajine.

Na področju Jelovice in Karavank se kmetijsko dejavnost povezuje z vzdrževanjem kulturne krajine visokogorskih pašnikov in planin ter preprečevanjem zaraščanja ter trajnostno naravnanim turizmom.

Varstvo tal – najboljša in druga kmetijska zemljišča

Pri urejanju kmetijskih zemljišč je treba v največji možni meri ohranjati drevesno in grmovno vegetacijo, visokodebelne sadovnjake, mejice, živice in omejke. Prav tako je treba ohranjati gozdni rob, ga na novo zasaditi ali okrepiti. Pri melioracijah in hidromelioracijah je treba ohranjati naravne značilnosti prostora. Z javnih cest morajo biti omogočeni nemoteni dovozi do kmetijskih zemljišč.

Objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture naj se v čim večjem obsegu izogibajo posegom v območja sklenjenih kmetijskih površin, predvsem najkvalitetnejših oziroma naj se z novimi posegi ne razdrobi posestna struktura. Pri umeščanju ali rekonstrukciji omrežij gospodarske javne infrastrukture naj se v čim večji možni meri izkoristijo obstoječe ceste in poti.

Z urejanjem pašnikov ter gradnjo poti in dostopnih cest se ne sme sprožiti nevarnih erozijskih procesov, rušiti ravnotežja na labilnih tleh ter preprečiti odtekanje visokih voda in hudournikov.

Za urejanje rekreacijskih poti je treba upoštevati določila prejšnjega člena.

Na območju morfoloških celot Jelovice in Karavank naj se preprečuje zaraščanje planinskih pašnikov, na območju morfološke celote Gorenjskih Dobrav pa naj se preprečuje zaraščanje travniških površin in obnavlja travniške visokodebelne sadovnjake. Na območju Kroke v morfološki celoti Lipniško – Kroparske dobrane se na kmetijskih površinah preprečuje zaraščanje in ohranja gozdni rob ter se obstoječe sadovnjake obnavlja in redno vzdržuje.

Zemeljski plazovi-plazljiva območja

Za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda so določena območja, ki so ogrožena zaradi:

- poplav (poplavno območje),
- erozije celinskih voda (erozijsko območje),
- zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje),
- snežnih plazov (plazovito območje).

Poplavna območja in razredi poplavne nevarnosti so določeni v skladu s predpisi o vodah, na osnovi izdelanih in potrjenih strokovnih podlag. Poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti so sestavni del prikaza stanja prostora. Na območjih, kjer razredi poplavne nevarnosti še niso določeni, so sestavni del prikaza stanja prostora opozorilna karta poplav in podatki o poplavnih dogodkih. Na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev oziroma izvajanju posegov v prostor treba upoštevati predpis, ki določa pogoje in omejitve za posege v prostor in izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav. Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega. Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom izvedbe posega v prostor. Omilitveni ukrepi se lahko izvajajo etapno v skladu s potrjeno strokovno podlago, pri čemer mora biti ves čas izvajanja zagotovljena njihova celovitost. Po izvedbi omilitvenih ukrepov se v prikazu stanja prostora prikaže nova poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti. Na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda.

Na erozijskih območjih je prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,

- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na plazljivem območju se ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča, in sicer na naslednje načine:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na plazovitem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Gozd – opis stanja

Za vse posege v gozd in gozdni prostor je treba predhodno pridobiti soglasje Zavoda RS za gozdove. Enako velja tudi za izsekavanje posameznih dreves, ki morajo biti pred posekom označena. Varovalni gozdovi so določeni s predpisi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, v katerih so podani tudi režimi gospodarjenja z njimi. Varovalni gozdovi so razvidni iz sistema zbirk prostorskih podatkov (prostorskega informacijskega sistema). Pri načrtovanju posegov v večnamenskih gozdovih je treba posebno pozornost nameniti gozdnim predelom s prvo stopnjo poudarjenosti katere od ekoloških ali socialnih funkcij. V gozdovih s poudarjenimi ekološkimi funkcijami naj se posegi dovolijo le v izjemnih primerih in sicer, ko so ti nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora. V prostoru ob gozdu je treba ohraniti obstoječe dostope do gozda oz. urediti nadomestne. Pri umeščanju omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture naj se v največji možni meri izkorišča že obstoječe infrastrukturne koridorje. Pri posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati tipološke značilnosti krajine ter zagotavljati ohranitev ekološkega ravnovesja, značilnosti razporeditve gozdnih mas v prostoru in značilnosti obstoječega gozdnega roba. Negozdna zemljišča v gozdu je prepovedano pogozdovati. Za urejanje rekreacijskih poti je treba upoštevati določila 58. člena. Na območjih morfoloških celot Jelovica, Karavanke in Gorenjske Dobrave naj se varuje sklenjene gozdne površine (prepoved golosekov, pazljivo načrtovanje novih gozdnih poti)

VPLIVI TURIZMA NA HIDROLOGIJO IN GEOLOGIJO

POZITIVNI VPLIVI:

- izobraževalna funkcija - npr. izobraževanje glede pomena čistih voda, informacije o geoloških in hidroloških posebnostih v sklopu tematskih poti
- ohranitev kamenin in ovrednotenje
- varovanje gozdov - kot turistični potencial
- varstvo pred nezakonito odstranitvijo
- skrb za naravo in poti v njej zaradi težnje po dobri turistični izkušnji
- usmerjanje toka obiskovalcev na urejene poti in s tem zmanjšanje obremenitve ostale narave

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- degradacija in nezakonita odstranitev/kraja, ki ju povzročajo turisti - izjemoma, ker se obisk ostankov, fosilov, kamenim večinoma izvaja v muzejih ali zbirkah, kjer je nadzorovan
- onesnaževanje gozdov
- nekontrolirano pobiranje plodov in uničevanje podrasti
- povečuje se količina odpadne vode

1.1.3 POKRAJINA IN RAZGLEDI

Lipniška dolina

Na desnem bregu reke Save, ko se cesta iz Radovljice vzpne po ovinkih na Lancovo, se na vrhu odpre pogled na čudovito zeleno dolino, ki se vije vse do Podnarta. Ime ji daje potok Lipnica, ki v Spodnji Lipnici privre izpod Jelovice in se v Podnartu izlije v reko Savo.

foto: Rožle Bregar

Lipniško dolino, umaknjeno od glavnih prometnih cest in mestnih naselij, je najbolje odkrivati na kolesu. Največja kraja z bogato kulturno in tehniško dediščino sta Kropa in Kamna Gorica, nad dolino pa obiskovalca pozdravljajo s soncem obsijane kmetije in vasice.

Lipniška dolina je zaradi svoje specifične kulturne dediščine, ohranjene naravne krajine in prepoznavnosti zaščiten kot **območje kompleksnega varstva kulturne dediščine v odprtem prostoru**.

Radovljiška ravnina

Ravnina severozahodnega dela občine je imenovana tudi Dežela. Skupaj z Blejskim kotom ustvarja eno najlepših in najslikovitejših okolij.

foto: Miran Kambič

Dežela se razprostira med verigo visokih gora na severu in dolino reke Save na jugu. Ljubljanska kotlina se tu razširi in ustvari zeleno ploščad, ki z vsake točke ponuja pogled na Triglav v objemu Julijskih Alp na eni strani in mogočni Stol v verigi Karavank na drugi strani. Prekolesarite jo ali se sprehodite po travniških poteh med Begunjami, Radovljico in Žirovnico. Prek zelenih travnikov, sadovnjakov in manjših gozdičkov vodijo poljske poti in kolovoz iz Zapuž do Vrbe, kot nalašč za družinsko kolesarjenje in sprehode.

Jelovica

Jelovica je visoka kraška planota (1579 m n. v.), ki jo dolina Save Bohinjke ločuje od preostalih Julijskih Alp. Največji del Jelovice sestavlja izravnani, planotasti, ponekod vrtačasti svet med 1000 in 1300 metri nadmorske višine.

Foto: Miran Kambič

Še vedno jo bogatijo sončne planine, ki poleti ponujajo pašo domačim živalim, in barja, kjer živijo posebej prilagojene rastline in živali. Zaradi omejenih vplivov človeka je živalstvo Jelovice dobro ohranjeno. Na Jelovici se lahko obiskovalec sprehodi po obsežnih gozdovih ali kolesari po makadamu do sončnih planin. Jelovica ponuja veliko možnosti za gorsko kolesarjenje in pohodništvo. Izletniške točke so planine in koče na Taležu, Goški ravni in Vodiški planini.

Karavanke

foto: Jošt Gantar

V Karavankah pričakujejo planine in nad njimi visoki vrhovi, ki ponujajo čudovite poglede na Slovenijo in avstrijsko Koroško. Povzpnete se nanje poleti ali pozimi. Poleti vas bodo na travnatih pašnikih pozdravile črede goveda in ovac. Planinske poti h kočam so prehodne tudi pozimi.

Pohodne poti po naravi

V destinaciji so urejene pohodne poti, ki povezujejo naravno dediščino in kulturne zanimivosti. Tematske poti so bili urejene po poteh, ki so jih že pred tem uporabljali domačini tako za rekreacijo kot tudi za dnevno uporabo. Ob poteh so urejene informacijske table in smerokazi.

Pohodne poti vodijo k naravnim vrednotam, gradovom ali pa na čudovite razgledne točke, pogosto pa so vsi trije elementi tesno povezani. Take razgledne točke se odpirajo z ruševin Pustega gradu (Naravoslovna učna pot Pusti grad), od cerkve sv. Petra (Petrova pot), z Roblekovega doma (Pastirska pot), čudovita razgledna točka na dolino reke Save in Julijske Alpe pa je urejena v mestnem jedru Radovljice.

Peračički slapovi na Brezjanski poti miru, foto: Aleš Krivec

Tematske pohodne poti po naravi:

- Brezjanska pot miru
- Petrova pot
- Pastirska pot
- Lambergova pot
- Naravoslovna učna pot Pusti grad
- Vodna učna pot Grabnarca
- Gozdna učna pot Radovljica
- Pot ob Savi

Tabla na tematski poti Pot ob reki Savi, foto: Jošt Gantar

VPLIVI TURIZMA NA POKRAJINO IN RAZGLEDE

POZITIVNI VPLIVI:

- ohranitev/obnova npr. kulturne krajine zaradi obiska turistov
- v vsakoletnem proračunu so namenske postavke za izgradnjo turistične infrastrukture
- tudi preko projektov se nameni sredstva za urejanje sprehajalnih/pohodniških/kolesarskih poti, ki vodijo do razgledišč, kulturni krajini, večina poti je urejenih po obstoječih poteh
- ureditev razglednih točk
- športne aktivnosti in priložnost za razvoj turistične dejavnosti v zvezi s tem
- razvoj konjenišstva kot turistične dejavnosti
- razvoj novih programov v povezavi s podporo EU skladov in sicer v povezavi z regijskim institucijami in sosednjimi destinacijami
- razvoj podeželja, urejenost krajine, skrb za čistost okolja
- možnost dodatnega zaslužka ljudem na podeželju

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- onesnaževanje okolja z odpadki
- obremenitve turistov na najbolj priljubljenih kulturnih ali naravnih točkah
- motenje prebivalcev izven dogodkov - zaradi nizkega števila obiskovalcev, tega ni veliko
- izkoriščanje kmetijskih zemljišč za namen turizma

1.1.4 HRUP IN OSVETLITEV

A. HRUP

Območja varstva pred hrupom so določena na osnovi predpisov o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Na območjih poselitve je določena III. stopnja varstva pred hrupom. Po potrditvi pristojnega ministra se na površinah za vzgojo in izobraževanje (DI), površinah za zdravstvo (DZ), čistih stanovanjskih površinah (SC), splošnih stanovanjskih površinah (SS), stanovanjskih površinah za posebne namene (SB), površinah počitniških hiš (SP) in površinah za turizem (BT) lahko določi II. stopnja varstva pred hrupom. Za površine industrije (PI), proizvodnje (PP) in površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (PK) se določa IV. stopnja varstva pred hrupom. Na območjih gospodarske infrastrukture se določa IV. stopnja varstva pred hrupom. Na območju krajine se določa IV. stopnja varstva pred hrupom, razen za območja vodnih zemljišč, kjer se določa III. stopnja varovanja pred hrupom in mirna območja na prostem, kjer se stopnja varovanja pred hrupom določi v skladu z veljavno zakonodajo.

V kolikor upravljavci hrupnih infrastrukturnih objektov dovolijo gradnjo novih stavb za bivanje v varovalnih pasovih, mora biti pred gradnjo ugotovljena obstoječa obremenjenost s hrupom, objekti pa morajo biti zgrajeni tako, da je zdravje ljudi v teh objektih varovano pred čezmernim hrupom. Izvedba vseh ukrepov za zaščito novih poselitvenih območij oziroma območij spremenjene rabe prostora je obveznost investitorjev novih posegov.

V območjih, varovanih po predpisih o varstvu kulturne dediščine, dejavnosti, ki bi zahtevale postavitve protihrupne zaščite, s katero bi bile prizadete vrednote zaradi katerih je območje pridobilo ta status, niso dovoljene.

B. OSVETLITEV

Pri osvetljevanju objektov je treba upoštevati ukrepe za zmanjševanje emisije svetlobe v okolje, ki jih določajo predpisi s področja svetlobnega onesnaževanja okolja.

Na ekološko pomembnemu območju Kropa (28500) in posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) Rodine (SI3000180) ter Karavanke (SI 3000285) se za razsvetljavo ne uporabljajo viri svetlobe z visokim deležem UV svetlobe.

Pri osvetljevanju zunanjih površin je treba, za zmanjšanje vpliva na prehranjevanje in razmnoževalni potencial netopirja uporabiti okolju prijazne svetilke, ki zagotavljajo naslednje pogoje: - delež svetlobnega toka, ki seva navzgor mora biti enak 0%, - svetilka mora imeti poudarjeni rumeni ali rdeči spekter svetlobe, ki ne vsebuje UV spektra, - svetilka mora biti neprodušno zaprta, tako da se žuželke ne morejo ujeti vanjo. Določila prejšnjega stavka ni treba upoštevati v izjemnih primerih, ko je treba za potrebe dejavnosti in/ali infrastrukture upoštevati druge predpise, vendar je v tem primeru treba za osvetljevanje pridobiti naravovarstveno soglasje.

C. VPLIVI TURIZMA NA HRUP IN OSVETLITEV

POZITIVNI VPLIVI:

- ni posebnih pozitivnih vplivov turizma na hrup
- tudi turizem oz. prireditve pa so vplivale na to, da je občina ukrepala predčasno in sprejela merila za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in da izdaja soglasja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom za čas prireditve v skladu z Zakonom o varstvu okolja in Uredbo o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup. Pristojni organ občine izda za javne prireditve dovoljenje za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom.
- ni posebnih pozitivnih vplivov turizma na svetlobno onesnaževanje

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- hrup na prireditvah
- vznemirjanje živali na določenih lokacijah
- hrup v naseljih
- osvetlitev cerkev in drugih naravnih in kulturnih znamenitosti - sicer se opušča

1.1.5 KAKOVOST ZRAKA IN PROMET

A. KAKOVOST ZRAKA

Ogrevanje novih stavb naj se zagotavlja z ekološko sprejemljivimi viri energije, enako je treba postopoma urediti tudi ogrevanje obstoječih stavb. Vse večje porabnike je treba obvezno priključiti na zgrajeno plinovodno omrežje. Vire neprijetnih vonjav (hlevi za živino, naprave, ki so vir hlapnih organskih snovi) je treba načrtovati tako, da v okolju ne bodo neprijetne vonjave zaznavne več kot 10 % časa v letu za stanovanjsko območje in 15 % časa za kmetijsko in mešano območje, kar se določi v skladu s predpisi. Emisije prahu na gradbiščih je treba preprečevati v času rušenja in gradnje z vlaženjem sipkih gradbenih materialov in makadamskih transportnih poti v suhem in vetrovnem vremenu ter preprečevati raznos zemlje in blata iz gradbišč na prometnice.

B. PROMET

Ugotavljamo, da se je v zadnjih letih bistveno povečal obseg novozgrajenih in rekonstruiranih cestnih odsekov, prav tako pa je stanje nekaterih cest v občini neprimerno, zato je v prihodnjih letih potrebno spremeniti razmerje med investicijskim delom, ki ga vlagamo v novogradnje cest in sredstvi, ki jih vlagamo v vzdrževanje in obnovo cest. Ocenjujemo, da bi bilo potrebno obseg sredstev za vzdrževanje cest povečati minimalno za 30 %.

Prometna infrastruktura se razvija tako, da se zagotavlja dostopnost in možnost za uravnotežen družbeni in prostorski razvoj. Načrtovanje in gradnja novih ter nadgradnja in prenova obstoječih omrežij prometne infrastrukture se izvaja sočasno z razvojem poselitve. V kolikor se z opremljanjem novih območij zagotavlja tudi sanacijo obstoječih poselitvenih območij, se takšnim projektom daje prioriteto.

Prometna infrastruktura se v prostor umešča na način, da čim manj prizadene varovana območja narave in kulturne dediščine. Upošteva se prostorske značilnosti in pomen kulturne dediščine ter zagotovi se vizualno in funkcionalno prostorsko integriteto kulturne dediščine.

Omrežja in objekte grajenega javnega dobra, kot so ceste, ulice, trge, se načrtuje in izvaja tako, da se zagotavlja celostno urejanje in varstvo kulturne dediščine.

V občini so tri važnejši prometni koridorji državnega omrežja. Osrednja prometna smer je Jesenice - Radovljica - Kranj z avtocesto, glavno cesto in železnico, z odcepom proti Bledu. Nižji rang prometnih koridorjev predstavlja na severu cesta Breznica - Begunje – Tržič, na jugu pa cesta Lesce – Kropa – Podnart.

Čez občino poteka avtocesta A2 na odsekih Vrba – Peračica in Peračica - Podtabor. Na območju občine so priključki Brezje Črnivec, Radovljica in Lesce. V območju priključka Radovljica je predvideno počivališče. Zaradi avtoceste so preurejeni deli regionalnih in lokalnih cest, ki jih ta s svojim potekom prečka. Na Radovljiškem polju je avtocesta polovično vkopana, prečkanja so s podvozi. Pri nadaljnjem načrtovanju širitve naselij se upošteva morebitno širitev avtoceste za en prometni pas.

foto: Žan Kolman

Občina ima obširno lokalno cestno omrežje, ki je kategorizirano kot:

- lokalne ceste,
- lokalne zbirne ceste,
- lokalne krajevne ceste,
- javne poti.

Najpomembnejši lokalni cesti sta Gorenjska in Kranjska cesta v Radovljici, ki je pretežno opremljena s hodniki in kolesarskimi stezami. Važnejše lokalne ceste, ki povezujejo večja naselja v občini, so ceste Radovljica – Begunje, Lesce – Begunje, Begunje – Mošnje – Dobrava – Podnart, Mišače – Posavec - Ljubno in Črnivec – Brezje.

Razvoj železniškega omrežja je vezan na izgradnjo drugega tira proge Ljubljana –Jesenice, s pripadajočimi ureditvami postajališč in deviacij cest in ostale infrastrukture.

Nova izven nivojska prečkanja železnice se uredi za motorni in peš promet na Alpski cesti v Lescah (podvoz) in na Cesti svobode v Radovljici. Za pešce se izvede dodatna izven nivojska prehoda v Lescah in Radovljici.

V občini je dobro organiziran primestni in medkrajevni avtobusni prevoz, ki poleg ostalih naselij povezuje tudi somestje Radovljico in Lesce. Avtobusna postaja v Radovljici ostaja na današnji lokaciji. Uredi se jo tako, da avtobusi ne bodo vozili po hodnikih za pešce, preuredi se del prostorov sosednjih stavb za potrebe avtobusne postaje ter zagotovi nadstrešek ob notranjih objektih. Parkirišče za avtobuse se uredi ob Kranjski in stari glavni cesti. V Lescah se avtobusna postaja prestavi na novo lokacijo ob Železniški progi nasproti železniških skladišč.

Letališče Lesce je civilno letališče. Razvija se kot športno letališče in letalski učni center, vključno z dopolnilnimi dejavnostmi splošnega letalstva in helikopterskega prometa. Zagotovi se minimiziranje vplivov na okolje in prostorske možnosti za posodobitev letališke infrastrukture in spremljajočih programov.

Letališče Lesce, foto: Luka Hojnik

Čez občino poteka državna daljinska kolesarska povezava Jesenice - Bled - Radovljica – Kranj, s potekom ob cesti Lesce – Bled, skozi Lesce in Radovljico ter ob glavni cesti do Črnavca, nato po regionalni cesti do Podtabora. Samostojno vozišče za kolesa se uredi v območju Lesc in Radovljice ob današnji glavni cesti. Na ostalem poteku daljinska kolesarska pot poteka po vozišču javnih poti. Na najpomembnejši mestni cesti (Alpska, Gorenjska, Kranjska) se v celem poteku uredi ločene kolesarske steze. Ob pomembnejših lokalnih cestah med naselji se dogradijo ločene kolesarske poti (Lesce, Radovljica – Begunje, Begunje – Mošnje - Brezje). Obstoječe in nove kolesarske poti se poveže in predstavi kot povezan sistem v rekreativne in turistične namene.

Za potrebe konjeniške dejavnosti in s tem povezanega turizma in rekreacije se izvede povezan sistem konjeniških poti

C. VPLIVI TURIZMA NA KAKOVOST ZRAKA IN PROMET

POZITIVNI VPLIVI:

- dvigovanje okoljske ozaveščenosti (javnost spoštuje okolje)
- izgradnja in ureditev poti za mehko mobilnost;
- vpeljava trajnostnih mobilnih sredstev za turiste, ki so na voljo tudi lokalnim prebivalcem;
- nadgradnja ponudbe e-polnilnic
- oddaja e-koles v uporabo turistom in prebivalcev
- spodbujanje "aktivnega popotovanja" med zanimivostmi v destinaciji z mehko mobilnostjo ima pozitiven vpliv na okolje in zdravje
- urejene kolesarske poti
- z večanjem turističnega obiska, mora lokalna skupnost in država hitreje ukrepati, iskati trajnostne rešitve,

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- onesnaženje zraka zaradi povečanega vpliva turističnega prometa, odpadkov
- povečan in moteč promet, ki ga povzročajo turisti
- večja onesnaženost zraka in okolja (višji CO₂)
- pomanjkanje parkirnih mest za lokalno prebivalstvo na račun turistov
- močno povečan promet na cesti Lesce – Bled. To je edina zares obremenjena cesta v turistični sezoni, njena razbremenitev pa je odvisna predvsem od gradnje Blejske obvoznice, na katero destinacija Radovljica nima vpliva.
- povečanje onesnaženosti zraka s prahom, zlasti na makadamskih poteh

1.2 KULTURA

Doslej je občini uspelo ohraniti dediščinsko kulturno krajino. Na območju občine je več kot 500 enot kulturne dediščine vpisane v register dediščine. Iz kulturne dediščine občina črpa in razvija svojo identiteto in programsko prepoznavnost. Izjemna je srednjeveška dediščina gradov kot so npr. Kamen, Katzenstein, Drnča, Podvin, Radovljica, Pusti grad, znamenita je romarska pot Brezje – Ljubno – Kropa – Radovljica – Lesce, staro mestno jedro Radovljice in trško jedro Kroke, številni spomeniki se nahajajo tudi v fužinarski Kamni Gorici ter v vaških jedrih z njihovimi značilnimi funkcijami.

Glede na kulturno in simbolno prepoznavnost zaključenega območja, ki temelji na prisotnosti in gostoti prvin prepoznavnosti in izjemnosti, so v občini Radovljica **naslednja posebna območja prepoznavnosti**:

- a. Območja nacionalne prepoznavnosti:
 - Lipniška dolina
- b. Območja regionalne prepoznavnosti:
 - Planine Jelovice (gorske pašne planine Goška ravan, Grofova in Ribenska planina),
 - Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke,
 - Dolina Draga,
 - Greben Begunjščice.
- b. Območja lokalne prepoznavnosti:
 - Dolina Dobruše (kulturna krajina z naselji Dvorska vas, Zg. Otok, Sp. Otok in Mošnje),
 - Kulturna krajina naselij Hlebce
 - Hraše
 - Studenčice,
 - Podgora (vznožje Dobrče – območje ob naseljih Slatna, Srednja vas in Zadnja vas),
 - Celki območja pod Jelovico.

Prvine, ki so pomembne za prepoznavnost radovljiškega prostora, so naravne in ustvarjene: visokogorski svet nad gozdno mejo, sredogorska gozdnata planota, sklenjena gozdna območja, vodna in obvodna krajina (na ravnini, hudourniki v gorskem svetu), dobrave, kmetijski svet visokih planin (pašne planine), kmetijski svet v gorskih dolinah, kmetijski svet na prisojnih pobočjih, kmetijski svet obdan z gozdom (celki), drobno členjena in mozaična kmetijska krajina ravnin in valovitega obrobja ravnine, visokodebelni sadovnjaki ob naseljih in samostojna drevesa v kmetijski krajini, znamenja in kapelice v kulturni krajini v oddaljenosti od naselij.

Prvine in območja prepoznavnosti krajine se obravnava kot razvojne dejavnike, ki povečujejo privlačnost območij za prebivalce, investitorje in obiskovalce.

Država in Občina Radovljica imata za zaščito kulturne dediščine na območju občine sprejete naslednje odloke o razglasitvi in odločbe o zavarovanju:

- Odlok o razglasitvi Parka in gradu Katzenstein v Begunjah za kulturni spomenik državnega pomena (Ur. l. RS, št. 81/99),
- Odlok o tem, katera grobišča borcev narodnoosvobodilne vojne in žrtev fašističnega terorja so posebnega zgodovinskega pomena in imajo značaj kulturnega spomenika (Ur. l. SRS, št. 37/74),

- Odločbo o zavarovanju Kroe (Ur. l. RS, št. 44/53).
- Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljica za kulturni in zgodovinski spomenik UVG št. 11/87
- Odlok o razglasitvi zgodovinskih spomenikov v občini Radovljica za kulturne spomenike lokalnega pomena, DNUO št. 41/2004
- Odlok o razglasitvi arheološke lokacije Mošnje-rimska naselbina Pod cesto za kulturni spomenik lokalnega pomena, DNUO št. 76/2007
- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v občini Radovljica, DNUO št. 123/2010
- Druge razglasitve cerkva in posameznih hiš.
- Sprejete so Strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine v občini Radovljica (ZVKDS, OE Kranj, november 2002 – junij 2003) z vplivnimi območji evidentiranih enot in Predlogi za razglasitev arheoloških, zgodovinskih, etnoloških in umetnostnih spomenikov lokalnega pomena v občini Radovljica (Kranj, avgust - november 2009).

Občina vsako leto preko javnih razpisov sofinancira kulturne programe in projekte.

Primer razpisa za obnovo kulturne dediščine: <https://www.radovljica.si/objava/188900>

Kulturno dogajanje v občini oblikujejo poleg Zavoda za turizem in kulturo Radovljica tudi Javni sklad za kulturne dejavnosti – območna enota Radovljica, knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica, Glasbena šola Radovljica, Tradicija Avsenik, Muzeji Radovljiške občine ter kulturna društva, pa tudi posamezniki, ki jim je kulturno in umetniško ustvarjanje bodisi poklic bodisi užitek.

V letu 2019 je občina Radovljica preko javnega razpisa za sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti sofinancirala programe 17 kulturnih društev.

A. SNOVNA - NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

PRILOGA 2

B. NESNOVNA DEDIŠČINA

Občina ima spoštljiv odnos do nesnovne kulturne dediščine. V okviru svojih aktivnosti Zavod oz. občina na različne načine spodbujata ohranjanje običajev in drugih primerov nesnovne dediščine – predvsem preko financiranja in spodbujanja delovanja turističnih društev, financiranja dogodkov, prireditev in izdajanja publikacij na to temo.

Nesnovno dediščino turizem vključuje tudi v spletno stran ter na družabna omrežja. Nesnovna dediščina, predvsem ohranjene obrtniške tehnike so pomemben element tudi turistične ponudbe, tako kot muzejska predstavitev (lectarija) in tudi kot primeri inovativnih lokalnih spominkov (lončarski izdelki, kulinarični izdelki,...). Nesnovno dediščino preučujejo, predstavljajo ter o njej ozaveščajo naši muzeji z razstavami in dogodki. Ključni na tem področju so Lectarski muzej, Čebelarski muzej, Kovaški muzej, Muzej Avsenik, Muzej Jaslic.

V registru nesnovne kulturne dediščine je vpisanih 5 enot, ki se izvajajo tudi na območju destinacije. Za dve od teh enot, je v registru vpisan tudi izvajalec s področja destinacije Radovljica.

Na področju nesnovne dediščine so v destinaciji ohranjene obrtne veščine, šege in navade na vaseh ter znanja, ki se ohranjajo in predajajo iz roda v rod.

Nesnovna dediščina, vpisana v register nesnovne dediščine:

- **Čebelarstvo (št. EID: 2-00066)** predstavlja pomemben del identitete destinacije. Središče predstavitve bogate dediščine čebelarstva in poslikavanja panjskih končnic je predstavljen v Čebelarskem muzeju Radovljica. Muzej je osrednja ustanova za preučevanje zgodovine slovenskega čebelarstva.

- **Poslikane panjske končnice (št. EID: 2-00065):** Čebelarski muzej v Radovljici ima na ogled največjo zbirko poslikanih panjskih končnic.

- **Narodno-zabavna glasba (št. EID: 2-00057)** se je rodila v Begunjah na Gorenjskem z glasbenim ustvarjanjem Slavka Avsenika ter njegovega ansambla. Razvoj te glasbe je predstavljen v Muzeju Avsenik, za spodbujanje in ohranjanje Avsenikovih viž pa poskrbijo s številnimi prireditvami in dogodki. Narodno-zabavna glasba je vpisna v register nesnovne dediščine, kjer je prav Ansambel Bratov Avsenik naveden kot eden ključnih momentov pri njenem ustvarjanju.

- **Gregorjevo (Spuščanje gregorčkov, št. EID 02-00052)** Običaj izvira iz časa kovaštva in se je ohranil v Kropi in Kamni Gorici. Na zemljevidu Slovenije sta ta dva kovaška kraja edina, kjer je bil običaj živ ves čas. Šega je vpisana v register nesnovne dediščine, kjer je kot nosilec enote nesnovne dediščine vpisano tudi Kulturno turistično društvo Kamna Gorica.

- **Streljanje z možnarji (št. EID 02-00068):** običaj, ki je prav tako še aktiven v Kamni Gorici je bil nekdaj razširjen po slovenskem podeželju, ohranil pa se je le v nekaterih krajih. Streljanje z možnarji je vpisano v register nesnovne dediščine, kot nosilec dediščine pa je vpisano tudi Društvo možnaristov in pritrkovalcev Kamna Gorica.

- **Lectarstvo (št. EID 02-00068):** tipična obrtna dejavnost iz 18. stoletja je ohranjena v hiši Lectar v Radovljici, kjer obrt s starimi tehnikami in opremo živi še danes. Lectarijo si je možno tudi ogledati. Lectarstvo je vpisano v register nesnovne dediščine, v prihodnje pa je smiselno kot nosilca te dejavnosti vpisati tudi Muzej Lectar.

Nesnovna dediščina ki (še) ni vpisana v register, a ima velik potencial in pomen pri oblikovanju lokalne identitete:

- **Umetniško-kovaštvo** – večšine ročnega kovanja ohranjajo v Kropi številni kovači, pomembno pa je, da njihovi sodobni ročno kovani izdelki predstavljajo pomemben element pri urbanem oblikovanju tako v Radovljici kot tudi v Kropi in Kamni Gorici.
- **Jaslice:** tudi kultura jaslic je povezana s slovensko ustvarjalnostjo. Na Brezjah je Muzej Jaslic, kjer so razstavljene raznolike jaslice iz Slovenije in iz sveta, ki poudarjajo ljudsko ustvarjalnost
- **Koledne pesmi:** stare koledne pesmi iz Kroke in Kamne Gorice predstavljajo zbirko ljudskih besedil in napevov, ki so se ohranjali z vsakoletnim koledovanjem v času med božičem in svetimi tremi kralji. Pesmi in napevi so ohranjeni in se vsako leto pojejo na koledniških koncertih.

- **Priprava tradicionalnih jedi:** predvsem v Kropi so se ohranile stare kovaške jedi, ki so edinstvene in bi jih bilo smiselno zaščititi ter ohraniti za naslednje rodove. Nekatere že zdaj vključujemo v turistično ponudbo, smiselno pa bi jih bilo bolj promovirati.

Še posebej je za pripravo tradicionalnih jedi pomembno dejstvo, da je občina sprejela PRAVILA SODELOVANJA »OKUSI RADOL'CE«, kjer je določeno, da se »V Okuse Radol'ce lahko vključijo gostilne, restavracije (tudi hotelske), ponudniki, ulične prehrane, turistične in izletniške kmetije, pridelovalci in drugi ponudniki živil na območja Občine Radovljica, ki izpolnjujejo v aktu določene pogoje : standarde kakovosti za ocenjevanje gostinskih objektov. S tem je bil storjen prvi korak k vzpostavitvi standardov kakovosti proizvodov in storitev ter kolektivni znamki Okusi Radol'ce.

C. VPLIVI TURIZMA NA KULTURO

POZITIVNI VPLIVI:

- ohranitev, valorizacija in zaščita dediščine
- oživljanje dediščine s prireditvami in novimi vsebinami
- prenašanje nesnovne dediščine na mlajše rodove
- dvigovanje ozaveščenosti lokalnega prebivalstva in obiskovalcev o obsegu, pomenu in vrednosti dediščine
- ohranjanje identitete prebivalcev destinacije
- namenska poraba sredstev od obiska za obnavljanje in oživljanje dediščine
- donatorstvo za namene zelene prihodnosti v okviru te tudi kulturne dediščine
- novi turistični produkti
- uporaba nepremične dediščine v turistične namene (oddajanje sob, gostinski obrati...)
- označevanje ter informiranje o dediščini s tablam na tematskih poteh
- spodbujanje obiska dediščine
- motivacija za prodajo izdelkov, ki so rezultat tradicionalnih tehnik (lectarstvo, umetniško kovaštvo, panjske končnice) in prodaje replik dediščine
- pospešen razvoj, več dogajanja, izboljševanje kulturne ponudbe, nove zaposlitve, spodbujanje kreativnosti v prostoru, ohranjanje tradicije in kulture, dvig zavesti, ponosa domačinov, boljša kvaliteta življenja, večje zadovoljstvo domačinov in obiskovalcev, večji prihodki, več dodane vrednosti, višji standard prebivalcev

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- sprememba ali izguba lokalne (avtohtone) identitete in vrednot (kot je prilagajanje obredov itn. zahtevam turizma) – pri produktih JZTKR dajemo prednost naši lastni dediščini, zato ne uvajamo prireditev, ki slonijo na tujih dediščinah (npr. halloween in podobno)
- nenamerno in namerno uničevanje
- onesnaževanje kulturnih »enot«

1.3 SOCIALNO-EKONOMSKI IN SOCIOKULTURNI VIRI

1.3.1 LOKALNO PREBIVALSTVO

Občina Radovljica ima 18.872 prebivalcev. Meri 118,71 km² in ima 52 naselij. Na km² površine občine živi povprečno 159 prebivalcev, kar je več kot v celotni državi (povprečje je 102 prebivalca na km²).

Podatki v nadaljevanju se nanašajo na leto 2018 (vir: Statistični urad Republike Slovenije).

- seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev v občini je bil pozitiven, znašal je 3,2 (v Sloveniji 0,5),
- med aktivnim prebivalstvom občine je bilo v povprečju 6,0 % registriranih brezposelnih oseb, to je manj od povprečja v državi (9,5 %).

V občini deluje 1 javni vrtec (8 enot), 2 zasebna vrtca, 4 osnovne šole s 4 podružnicami, 2 srednji šoli in 1 ljudska univerza. Od vseh otrok v občini, ki so bili stari od 1–5 let jih je bilo v šolskem letu 2017/2018 82,5 % vključenih v vrtec, kar je več kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj (80,3 %). V osnovnih šolah se je v šolskem letu 2017/2018 izobraževalo 1812 učencev. Srednje šole je obiskovalo 633 dijakov s stalnim prebivališčem v Občini Radovljica. Na 1000 prebivalcev v občini je bilo 35 študentov in 8,05 diplomantov; v celotni Sloveniji je bilo na 1.000 prebivalcev povprečno 39 študentov in 7,86 diplomantov.

Kakovost bivalnega okolja največkrat izražamo skozi čisto in zdravo okolje, ki vključuje kvaliteto zraka, obremenjenost okolja s hrupom, obremenjenost okolja z elektromagnetnim sevanjem, obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaževanjem, obremenjenost okolja z odpadki ter kvaliteto pitno vodo ter skozi privlačnost okolja za bivanje, ki je povezana z dostopnostjo do javne gospodarske infrastrukture, družbene infrastrukture ter oskrbnih in storitvenih dejavnosti, varnostjo območja za bivanje, dostopnostjo do zelenih in rekreacijskih površin ter kvalitetnim vidnim okoljem.

Javna gospodarska infrastruktura

Prometne povezave v občini so zadovoljive. Čez občino poteka avtocesta A2, ki ima na območju občine tri izvoze (Lesce, Radovljica, Brezje). Pomembni državni cesti sta cesta Breznica – Begunje – Tržič in Lesce – Kropa – Podnart. Med kraji poteka razvejano omrežje regionalnih in lokalnih cest. Čez destinacijo gre železniška proga Ljubljana – Jesenice. Več o prometni infrastrukturi je zapisano v poglavju Narava in okolje – promet.

Problematična je predvsem regionalna cestna povezava Lesce - Bled, ki glede na količino prometa ne ustreza varnostnim in tehničnim kriterijem.

Opremljenost z vodovodnim in s kanalizacijskim omrežjem je predstavljena v poglavju vode.

Družbena infrastruktura ter oskrbne in storitvene dejavnosti

Družbena javna infrastruktura je v občini pokrita tako na področju zdravstva, socialnega varstva, izobraževanja, kulture kot športa in rekreacije. Večina družbene javne infrastrukture je skoncentrirane v Radovljici, osnovna družbena javna infrastruktura pa je zagotovljena v vseh naseljih v skladu z nivojem naselij znotraj omrežja naselij.

Oskrbne dejavnosti ter zaposlitvene možnosti so skoncentrirane predvsem v Radovljici.

Javni transport na območju občine opravlja 1 prevoznik (Arriva). Omenjeni prevoznik izvaja medkrajevni javni promet, šolske prevoze in prevoze za podjetja.

Skoraj vsi prebivalci občine so priključeni na javni vodovod, in sicer je na javno vodovodno omrežje v občini priključenih 52 od skupno 52 naselij ter skupno 5370 priključkov. Vodovodno omrežje je pripeljano do vsakega naselja v občini, kljub temu pa ostaja nekaj prebivalcev, ki na javni vodovod še vedno niso priključeni in imajo lastno oskrbo s pitno vodo.

Javne ceste: v občini je trenutno kategoriziranih 74,18 km cest državnega pomena, od tega 43,26 km v upravljanju DRSI in 30,92 km v upravljanju DARS ter 194,48 km občinskih cest, od tega je 57,015 km kategoriziranih lokalnih cest in 137,465 km kategoriziranih javnih poti, na katerih izvaja vzdrževanje javno podjetje Komunala Radovljica d.o.o..

VPLIVI TURIZMA NA LOKALNO PREBIVALSTVO

POZITIVNI VPLIVI:

- izboljšanje državlanskega udejstvovanja in ponosa
- krepitev skupnosti
- izboljšanje blaginje, veliko prebivalstva se preživlja oziroma ima delni prihodek od turizma
- turizem predstavlja vir dohodka
- prireditve, ki so namenjene tudi lokalnim prebivalcem
- stimulacija za mlade, saj v času počitnic počitniško delo opravljajo v turistični panogi
- infrastruktura ki jo uporabljajo tako turisti kot domačini (javni WCji, tematske poti, ...)
- izboljšuje se zasedenost javnega prevoza, vpliva na izboljšanje povezav med kraji, vpliva na priseljevanje, izboljšuje se infrastruktura, izboljšuje se storitvena dejavnost, večja se ponudba in izbira, večja se zaposlenost, nova delavna mesta, večja vključenost mladih, več priložnosti za mlade in podjetne

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- nezadovoljstvo lokalnega prebivalstva zaradi onesnaževanja okolja, hrupa turistov, zastojev na cestah, nespodobnega obnašanja turistov (rezultati ankete kažejo, da je tega zelo malo)
- več prometnih nesreč
- ekonomska neenakost (dohodek iz turizma se ne porazdeli enakomerno)
- pojav kriminala (mislim da tega pri nas na račun turizma res ni)
- na določenih območjih nezadovoljstvo lokalnega prebivalstva zaradi neurejenih parkirnih mest
- priljubljena izletniška točka (Šobec) je v poletnem času namenjena turistom oziroma ima vstopnino
- pomanjkanje delovne sile v času glavne turistične sezone, sezonske zaposlitve, preobremenjenost javnih prevozov (relacije LJ-Radovljica-Bled in nazaj), prav tako vlaki.

1.3.2 ZASEBNI SEKTOR IN LOKALNO GOSPODARSTVO

Po številu prenočitev v letu 2018 je bilo 273.941. Povprečne dobe bivanja gostov znaša 2,24 dni.

Beležimo izrazito sezonskost. Višek sezone je v juliju in avgustu, kjer se ustvari 63 % vseh nočitev.

Od januarja do junija se ustvari 21 % nočitev in od septembra do decembra 16 % nočitev.

Občina je v letu 2018 iz naslova turistične takse zbrala 232.179,89 EUR prihodkov.

Nastanitvena ponudba na območju občine je zadovoljiva – tako po številu, strukturi, kakovosti kot dodatni ponudbi (ki je pomembna osnova za trženje izven glavnih poletnih mesecev). To področje predstavlja tudi enega temeljnih izzivov za prihodnje srednjeročno do dolgoročno obdobje in nujna osnova za bolj organiziran nastop na trgu, za podaljševanje sezone in za pritegnitev novih ciljnih segmentov.

V letu 2018 je bilo v občini 3.787 ležišč (podatki Občina Radovljica, kategorija skupaj), od tega 1.952 ležišč oziroma 51 % v kategoriji hoteli, sobe, apartmaji, turistične kmetije, v kampih pa imamo 1835 ležišč oz. 49 %. Okoljsko certificiranih nastanitvenih ponudnikov še nimamo sta pa dva v postopku certifikacije. Povprečna letna zasedenost vseh ležišč v občini je 21 %.

Na podeželju je ponudba raznolika, vendar za aktivnejše trženje podeželja še ne zadovoljiva, tako po številu kot kakovosti ponudbe.

Trenutna ponudba destinacije temelji na

1. kulturno-zgodovinski in etnološki dediščini s poudarkom na starem mestnem jedru Radovljice ter tradicionalni domači obrti (čebelarstvo, lectarstvo,...). V destinaciji deluje 15 muzejev in muzejskih hiš, ki predstavljajo in ohranjajo premično in nesnovno dediščino. Nepremična kulturna dediščina je prav tako izjemno bogata in raznolika.

2. enogastronomiji

Kulinarična ponudba destinacije je izredno pestra in kakovostna. Nanjo se navezujejo številne prireditve in produkti javnega zavoda, predstavlja pa tudi veliko priložnost za ne le za gostince temveč tudi za pridelovalce in predelovalce hrane. Vzpodbujamo lokalne surovine, tradicionalno kulinariko in sodobne pristope, predvsem pa na vseh nivojih prizadevanje za kakovost. Radovljica je posebej poznana po medu in čokoladi.

3. športni ponudbi - doživetja v naravi

Na področju vodenih športnih doživetij, turistična ponudba vključuje aktivnosti na reki Savi (rafting, kajak ...), ribolov, jahanje. Urejen je lokostrelski parkur, na območju občine leži golf igrišče Bled, letališče v Lescah pa nudi priložnosti za jadralne letalce ter panoramske polete. Lokalni vodniki izvajajo tudi vodene kolesarske in pohodniške ture, ogleds zanimivosti ter obisk Turkovega brezna na Jelovici.

Gostoljubje, odličnost produktov in storitev ter nepozabna doživetja obiskovalcem zagotavlja

- 184 ponudnikov nastanitev, skupaj trenutno 3787 postelj v raznolikih, avtentičnih ambientih (sobe, apartmaji, hoteli, gostišča, turistične kmetije)
- 35 ponudnikov gostinskih storitev (gostilne, restavracije)
- 98 čebelarjev

- 15 vodnikov (SLO, ITA, ANG, NEM jezik)
- 15 muzejev in muzejskih zbirk
- 2 spomeniško zaščitena naselbinska jedra (Radovljica, Kropa), več gradov, graščin in drugih nepremičnih spomenikov
- 6 galeriji domačih umetnikov
- preko 20 obrtnikov, ustvarjalcev in ponudnikov domačih pridelkov: zelišča,
- 365 dni odprt turistično-informacijski center in dodatna dva TICA odprta v turistični sezoni

Med največje in najbolj prepoznavne turistične prireditve v občini sodi Festival čokolade.

VPLIVI TURIZMA NA ZASEBNI SEKTOR IN LOKALNO GOSPODARSTVO

POZITIVNI VPLIVI:

- boljše poslovanje celotne skupnosti, večji prihodki / boljše ekonomsko stanje
- nove infrastrukturne naložbe za razvoj gospodarskih subjektov
- nove zaposlitve / manjša brezposelnost
- gospodarski potenciali slonijo tudi na turizmu
- novi trendi, nove poslovne priložnosti
- vzpostavitev poslovnih vezi med ponudniki znotraj destinacije
- nadgradnja kmetijske dejavnosti s storitveno
- dejavnost turizma na kmetiji (prenočišča, dopolnilna dejavnost na kmetiji)
- ustvarjanje novih delovnih mest
- izobraževanje, usposabljanje kadrov, višja izobrazbena struktura
- obnavljanje stanovanjskega fonda in fonda v mestu za potrebe prenočitvenih kapacitet -
- turizem predstavlja dopolnilno dejavnost številnim domačinom (odpiranje novih sob, apartmajev v zasebnih hišah), viša se standard prebivalcev, pozitiven odnos do turizma, odpiranje novih storitvenih podjetij, krepi se lokalno gospodarstvo, krepi se povezanost številnih ponudnikov v verigi

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- sezonskost dela, večja delovna migracija (s podaljševanjem sezone in ugodnimi klimatskimi pogoji se stanje izboljšuje)
- nižji dohodki zaposlenih v turizmu od slovenskega povprečja
- višja cena stanovanj zaradi dajanja nepremičnin v najem turistom
- manjšanje ponudbe izven sezone, visoka nihanja glede na sezono

1.3.3 JAVNI SEKTOR

Javni sektor je v občini dobro organiziran, čeprav je večina sedežev institucij javnega sektorja v Radovljici. Razdalja do vseh državnih institucij - z izjemo ministrstev in državnih organov je torej le nekaj kilometrov in do okoliških naselij organiziran javni prevoz.

V predlogi analize je to poglavje povezano z naložbami v infrastrukturo (ceste, letališča, kanalizacija, elektrika itn.), kar je sicer nejasno, saj definicija javnega sektorja ni povezana z naložbami v infrastrukturo. Ne glede na to v vplivih obravnavamo tudi to področje.

VPLIVI TURIZMA NA JAVNI SEKTOR

POZITIVNI VPLIVI:

- zaradi naraščanja turizma javni sektor npr. zdravstveni, prilagaja svojo mrežo potrebam turistov, kar pozitivno vpliva tudi na prebivalstvo
- nove infrastrukturne naložbe
- kolesarske poti, ureditev prometnic, krožišč
- obnove fasad v mestu, obnova nepremičninskega fonda
- posodabljanje komunalne infrastrukture
- pospešuje povezovanje različnih deležnikov, zahteva večjo podporo gospodarstvu, hitro odzivnost, izboljšuje kvaliteto javnih storitev

NEGATIVNI VPLIVI: glede na to, da obiskovalcev ni veliko, so vsi spodnji učinki v veliki meri hipotetični - nanje dajemo pozornost in jih pri razvoju turizma upoštevamo, da ne bi prišlo do negativnih posledic:

- obraba infrastrukture
- drago vzdrževanje nove infrastrukture
- večji pritisk na javno zdravstvo v lokalnem okolju

2. del: RAZVOJ, KI VPLIVA NA TURIZEM DESTINACIJE

2.1 OKOLJSKA TVEGANJA

Okoljskih tveganj kot so pesticidi, tekstilna barvila, farmacevtski izdelki, vključno z vplivi rudarjenja in hidravličnega drobljenja za pridobivanje nafte/plina ni zaznati - v destinaciji prevladuje na podeželju kmetijska dejavnost. V zadnjih letih se povečuje eko pridelava. Okoljska tveganja, ki so podana so evidentirana in nadzorovana. Posebej so obravnavana v OKOLJSKEM POROČILU ZA CELOVITO PRESOJO VPLIVOV NA OKOLJE ZA OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE RADOVLJICA.

V naselju Podnart se nahaja obstoječ vir tveganja – tovarna Atotech, zato se novi objekti za bivanje ali druge namene, kjer se lahko zadržujejo ljudje, v okolici gradijo le tako, da je za njih zagotovljeno sprejemljivo tveganje glede na določila zakonodaje, ki določa merila o najmanjših razdaljah med obratom vira tveganja in območji, kjer se lahko zadržujejo ljudje.

Druga okoljska tveganja so natančno opisana v Občinskem programu varstva okolja.

2.2 NEVARNOST NARAVNIH NESREČ

Na razvoj destinacije vplivajo lahko tudi naravne nesreče, ki zmanjšajo obisk turistov za bodisi krajši ali daljši čas. Naravne nesreče so izjemni naravni dogodki, ki jih ljudje občutimo kot grožnjo za naša življenja in/ali premoženja in pri katerih je družba ali njen del izpostavljen takšni nevarnosti in izgubam ljudi ter premoženja, da pride do motenj v delovanju družbe. Kjer ni ljudi, ni naravnih nesreč, so samo naravni dogodki, ki po svojih zakonitostih potekajo že vse od nastanka Zemlje. Naravne nesreče so lahko vremenske ujme (toča, poplave, suša, vihar, žled, pozeba, tornado,...), poplave, potresi, zemeljski plazovi (skalni podori, snežni plazovi), epidemije nalezljivih bolezni, rastlinske bolezni, rastlinski škodljivci (npr. kobilice), itd.. V destinaciji ni nevarnosti naravnih nesreč kot so vulkani, orkani, cunamiji.

Za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda so določena območja, ki so ogrožena zaradi:

- poplav (poplavno območje),
- erozije celinskih voda (erozijsko območje),
- zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje),
- snežnih plazov (plazovito območje).

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, tako da se na požarno ogroženih območjih, območjih ogroženih zaradi poplav, erozij in plazov, omejuje razvoj dejavnosti, ki bi lahko poslabšale razmere ali bi bile ogrožene zaradi nevarnosti. Na območju virov tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi se omejuje razvoj dejavnosti in približevanje poselitve obstoječim virov tveganja zaradi večjih nesreč. S tem se zmanjšuje število ljudi, izpostavljenim posledicam večjih nesreč. Umeščanje novih obratov tveganja za okolje zaradi večjih nesreč z nevarnimi snovmi se izvaja tako, da vplivna območja scenarijev večjih nesreč ne segajo v območja, kjer se stalno ali začasno nahajajo ljudje.

Na območju občine Radovljica so naslednja večja ogrožena območja:

- območja strogega protierozijskega varovanja so na manjšem območju grebena Begunjščice,

- erozijska območja z zahtevnejšimi protierozijskimi ukrepi pokrivajo skoraj večino Begunjščice in dolino Drage na severu občine ter del Gorenjskih Dobrav na vzhodu,
- erozijska območja z običajnimi protierozijskimi ukrepi pokrivajo velik del občine, predvsem hribovita območja Jelovice, Škofjeloškega hribovja in Lipniške doline na jugu ter območje Dobrče in Gorenjskih Dobrav na vzhodnem delu občine ob izteku Brezjanske ravnine,
- poplavna območja so na posameznih, manjših površinah ob sotočju Save Dolinke in Save Bohinjke ter na območju Save ob Podnartu,
- po podatkih Agencije RS za okolje spada območje občine Radovljica v območje s potresno nevarnostjo VII. stopnje po MSC lestvici.

Poplavna območja

Poplavna območja in razredi poplavne nevarnosti so določeni v skladu s predpisi o vodah, na osnovi izdelanih in potrjenih strokovnih podlag. Poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti so sestavni del prikaza stanja prostora. Na območjih, kjer razredi poplavne nevarnosti še niso določeni, so sestavni del prikaza stanja prostora opozorilna karta poplav in podatki o poplavnih dogodkih. Na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev oziroma izvajanju posegov v prostor treba upoštevati predpis, ki določa pogoje in omejitve za posege v prostor in izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav. Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega.

Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom izvedbe posega v prostor. Omilitveni ukrepi se lahko izvajajo etapno v skladu s potrjeno strokovno podlago, pri čemer mora biti ves čas izvajanja zagotovljena njihova celovitost. Po izvedbi omilitvenih ukrepov se v prikazu stanja prostora prikaže nova poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti.

Na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda.

Erozijska območja

Na erozijskih območjih je prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,

- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na erozijskih in potencialno erozijskih območjih (bregovi, brežine ipd.) je treba za vsako gradnjo oziroma poseg predhodno izdelati geološko geotehnično poročilo, v katerem se določijo ustrezne tehnične in protierozijske ukrepe zaradi varstva ljudi in premoženja pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Plazljiva območja

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča, in sicer na naslednje načine:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč. Na plazovitem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

2.3 PODNEBNE SPREMEMBE

Mogoče posledice podnebnih sprememb v Sloveniji so:

- večja pogostost ekstremnih vremenskih pojavov: močnih neurij, vročinskih valov, poplav
- premik gozdne meje še višje
- požari: Poleti bo zaradi pojavljanja močnih neviht med vzroki za nastanek požarov velikokrat udar strele.
- vse pogostejše poletne suše: Od devetih hudih suš v Sloveniji v zadnjih 40 letih jih je bilo kar šest v zadnjih 15 letih. Pomanjkanje vode bo prizadelo kmetijstvo, energetiko in predelovalno industrijo. Posledice bomo čutili vsi: podražili se bodo hrana, energija, voda.
- pojav t.i. okoljskih beguncev: Mednarodni odbor za podnebne spremembe ocenjuje, da bo leta 2050 na svetu kar 150 milijonov »okoljskih beguncev«, ki bodo k nam pribežali zaradi posledic naravnih katastrof, pomanjkanja hrane, pitne vode in primerne zdravstvene oskrbe.

Vse navedene posledice so že opazne in jih je v prihodnje pričakovati v večjih intenzivitetah.

Občina se je s sprejetjem več trajnostnih dokumentov, ki so javno predstavljeni na spletni strani občine, posebej pa v objavljenem okoljskem poročilu, zavezala k dvema ukrepoma: spodbujanju in razvoju izrabe obnovljivih virov energije ter prenovi programov za primer izrednih razmer (poplav, gozdnih požarov, vročinskih valov ipd...).

V prihodnosti občina predvideva tudi izdelavo scenarija vplivov podnebnih sprememb na občino in iz scenarija izhajajoč program prilagajanja občine na pričakovane vplive podnebnih sprememb ter ustrezno prilagoditev prostorskih in infrastrukturnih načrtov, kar pa je naloga, ki jo bo občina izvedla usklajeno z državo.

Prebivalci, turistična podjetja in obiskovalci so o podnebnih spremembah ustrezno obveščeni. Ob ekstremnih pojavih – rdeči alarm zaradi vročine, toča, izredno močno sneženje itd.. destinacija na spletni strani objavi opozorila za prebivalce in obiskovalce.

2.4 TVEGANJA ZA ZDRAVJE IN VARNOST

Občina upošteva pri pripravi aktov s tega področja:

- Zakon o varstvu pred požarom (ZVPoz-A), Ur. list RS, št. 87/2001, 105/06, 3/07-UPB1)
- Pravilnik o študiji požarne varnosti (Ur. l. RS, št. 13/98, 72/01, 28/05)
- Pravilnik o požarni varnosti v stavbah (Ur. l. RS, št. 31/04, 10/05, 83/05, 14/07) s tehnično smernico TSG-1-001:2005 Požarna varnost v stavbah

Tu je potrebno izpostaviti:

- Varnost območja za bivanje
- Poplavna varnost je opisana v poglavju Poplavna območja.
- Prometna varnost (več pri poglavju Promet)

Objekti morajo biti projektirani in grajeni tako, da je z upoštevanjem njihovega odmika od meje parcele omejeno širjenje požara na sosednje objekte. Zagotoviti je treba vire za zadostno oskrbo z vodo za gašenje. Ob posegih v prostor je treba zagotoviti neoviran in varen dostop za gašenje in reševanje. Ureditvev dovozov, dostopov in delovnih površin se uredi v skladu z veljavnim standardom. Ob gradnjah in rekonstrukcijah vodovodnega omrežja je treba zgraditi hidrantno omrežje, ki mora zagotoviti zadostno požarno vodo oziroma v območjih, ki ne zagotavljajo zadostnih količin požarne vode, urediti ustrezne požarne bazene ali zagotoviti dostop k površinskim vodotokom pod pogoji, ki jih določi pristojni organ. Poslovni objekti, za katere je potrebna dodatna požarna varnost, si morajo zagotoviti interno hidrantno omrežje.

Destinacija ima skladno z določbami Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB, 97/2010 in 21/2018-ZNOrg) ter Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/2012 in 78/2016) sprejete Načrt zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah, ki je javno dostopni preko naše spletne strani, kot tudi druge na podlagi navedenih predpisov sprejete načrte, smernice, ocene in programe. Zaposleni, obiskovalci in prebivalci so z njimi seznanjeni in ustrezno usposobljeni, preverjanje slednjega se vrši na rednih vajah s področja zaščite in reševanja. Na navedeni spletni strani so dostopni tudi splošni podatki in sestava civilne zaščite Občine Radovljica ter navodila in postopki v primeru nesreč.

V letu 2018 so bile naslednje vaje, izobraževanja, usposabljanja:

- obnovitveni tečaj temeljnih postopkov oživljanja za člane civilne zaščite Občine Radovljica,
- varovanje pri razstreljevanju NUS,
- tečaj temeljnih postopkov oživljanja za občane,
- izvedba vaje za člane civilne zaščite Občine Radovljica,
- sodelovanje ekipe prve pomoči na vaji

2.5 PROSTORSKI RAZVOJ

Občina ne beleži posebnih prostorskih postopkov, na katere nima vpliva, ki pa bi vplivali na razvoj občine. Destinacija je v velikem delu v območjih zavarovanj kot naravna ali kulturna dediščina, za posege v teh območjih pa se zahtevajo dodatna soglasja in mnenja. Vendar se tega ne obravnava kot problem, saj se s pristojnimi državnimi organi sodeluje in z njimi dogovarja o posegih v te prostore.

Sprejeti so prostorski dokumenti: Strategija prostorskega razvoja občine Radovljica z urbanistično zasnovo Radovljica Lesce (SPRO; DN UO, št. 159/2012) ter Prostorski red občine Radovljica (PRO; DN UO, št. 159/2012 in spremembe). S temi dokumenti je določen obseg zemljišč namenjenih za poselitve, ter pogoji za načrtovanje in izvedbo gradenj – prostorskih ureditev.

Skladno z veljavno zakonodajo (Zakon o urejanju prostora, ZUreP-2) se lahko prostorski dokumenti občine spreminjajo po natančno določenem postopku v katerem je zagotovljeno sodelovanje javnosti ter pristojnih državnih in občinskih nosilcev urejanja prostora (tudi za področje narave, kulture, poselitve, voda, infrastrukture...).

Destinacija sledi načelom trajnostnega razvoja, gradi na pozitivnih prvinah prepoznavnosti prostora in spoštljivem odnosu do naravnih in kulturnih danosti. Prostor razvija tako, da zagotavlja visoko kakovost bivanja in dela.

V preteklosti je mestoma prihajalo do stihijske gradnje, zato so nekoč vaška naselja izgubila značilno morfologijo. Razpršeno gradnjo in stihijsko širitev naselij se poskuša preusmeriti v notranji razvoj naselij. Za ohranjanje poseljenosti se načrtujejo tudi širitve, ki morajo upoštevati morfologijo naselij in krajine.

Na območjih razpršene gradnje se gradnja novih objektov ne dovoli, razen, če gre za zgoščanje. Pri zgoščevanju in zaokroževanju se upošteva skladnost meja urbanih struktur z mejami naravnih območij v krajini.

Širitve naselij se načrtuje predvsem v osrednjem urbaniziranem delu občine, v somestju Radovljica – Lesce, ki je zaradi svoje razvitosti, opremljenosti s centralnimi funkcijami in prometnimi povezavami najbolj primeren za umestitev novih stanovanjskih površin. V ostalih lokalnih središčih se dopuščajo širitve in zaokrožitve naselij v skladu z njihovimi razvojnimi potrebami in prostorskimi možnostmi.

Pritisk na poselitev novih zemljišč je velik. Stavbnih zemljišč je sicer v občini precej tudi še nepozidanih, vendar se lastniki zemljišč ne morejo domeniti za izvedbo komasacije in komunalne opreme. Občina zato informira lastnike o potrebnih korakih za realizacijo.

Površine za razvoj kmetijstva in gozdarstva se v pretežni meri ohranja. Spremembe namenske rabe se dopušča v skladu z razvojnimi cilji občine in racionalno rabo prostora. Intenzivnejša kmetijska raba se lahko izvaja predvsem na območju Radovljiško – Brezjanske ravnine. Gozdovi se ohranjajo kot naravni vir in naravno bogastvo. Na območjih, kjer zaraščanje pomeni izgubo prepoznavnih kulturnih sestavin krajine se ohranja kmetijsko rabo in omejuje zaraščanje, nadzor izvaja pristojna državna inšpekcija.